

Svar på Eve Rämös och Eva Tawasolis samt 35 andra ledamöters motion om att stärka invandrarkvinnornas integration och delaktighet i Vanda

VD/2363/00.02.00.03/2025

PT/ST-V/SL/LL/PK/JK/SS/EA

Eve Rämö och **Eva Tawasoli** samt 35 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vanda är en mångsidig och internationell stad där var fjärde invånare talar något annat språk än finska eller svenska som sitt modersmål. En flerspråkig och mångkulturell befolkning medför ett behov av att stödja integrationen mer individuellt. En av de mest utsatta grupperna med tanke på integrationen är invandrarkvinnorna. De strukturella integrationsutmaningarna syns särskilt i fråga om kvinnor:

de hamnar utanför utbildning och yrkesliv oftare än andra och stöter på många hinder för att delta i samhället. Till exempel ansvaret för små barn, vård av hemmet och närstående, möten med myndigheter osv. är uppgifter som koncentreras till kvinnor och som ofta sammanfaller med studier och leder till onödiga studieavbrott, vilket i sin tur fördröjer och skjuter upp språkinläringen.

I Vanda är det särskilt viktigt att stödja invandrarkvinnornas integration, eftersom den direkt återspeglas i hela familjens välbefinnande, i synnerhet i barnens utbildningsmöjligheter och delaktighet. Flera undersökningar visar att mödrars deltagande i samhället bidrar till barnens välbefinnande, skolframgång och integration. Mödrar är ofta de bärande krafterna i familjernas vardag, och deras delaktighet stärker hela familjens förankring i samhället. När kvinnor får en verklig möjlighet att delta i utbildning, arbetsliv och samhälle förebygger det utslagning och stärker i bästa fall den sociala harmonin i hela samhället.

Stärkandet av invandrarkvinnornas delaktighet skapar därmed en grund för ett mer jämlikt och hållbart Vanda.

I Vanda har viktigt arbete gjorts för att främja integration, men när det gäller invandrarkvinnor behövs klart mer skräddarsydda tjänster med låg tröskel och flera kanaler. Dessa ska beakta kvinnors individuella livssituationer, språkkunskaper, utbildnings- och kulturbakgrund samt ett könsmedvetet förhållningssätt. Särskild uppmärksamhet bör ägnas de kvinnor som hamnar utanför de befintliga tjänsterna.

Vi föreslår att Vanda vidtar följande konkreta åtgärder för att stärka invandrarkvinnornas integration och delaktighet:

1. Utvärdering av integrationens effektivitet ur ett mångfacetterat perspektiv

- Vid planeringen och uppföljningen av integrationstjänsterna är det viktigt att samla in och analysera mångsidig och noggrant specificerad information – inte bara enligt kön eller språklig bakgrund, utan också exempelvis utifrån utbildnings- och familjesituationen samt användningen av tjänsterna. På detta sätt kan man identifiera de grupper som är i störst behov av stöd eller som står utanför tjänsterna och rikta åtgärderna på ett sätt som verkligen påverkar. Bedömningen av könsrelaterade konsekvenser är en viktig del av detta arbete. God kännedom om målgrupperna är en förutsättning för stöd i rätt tid som motsvarar behoven.

2. Byggnad av kvinnors egna integrationsvägar

- Utveckling av Individuella och flexibla integrationsvägar som förenar språkutbildning, färdigheter i arbetslivet och vardagen samt inkluderande verksamhet i gemenskap. Till exempel projektet "Ädit mukana" (mammorna med) är ett fungerande exempel på ett flexibelt och innovativt sätt att kombinera språkutbildning och stöd för integration med invandrarkvinnors vardag.

3. Kulturellt sensitivt mentorskap och kamratstödsverksamhet

- Utredning av möjligheterna att stärka kamratstödet mellan invandrarkvinnor och införandet av en modell för mentorskap där kvinnor som bott en längre tid i Finland stöder dem som befinner sig i början av integrationen. Sådan verksamhet kan stärka förtroendet, samhörigheten och kvinnornas eget engagemang. Modellen kan utvecklas i samarbete med organisationer och andra partner med ett grepp som är kulturellt sensitivt.

4. Nära samarbete med organisationer och invandrarsammanslutningar

- Många invandrarkvinnor nås bäst via sin egen gemenskap och sina organisationer, så dessa vägar bör utnyttjas systematiskt och målinriktat. Samarbete med sammanslutningar hjälper att identifiera kvinnors behov, bygga förtroende och sänka tröskeln för deltagande. I Vanda kan man starta en modell där stadens aktörer, organisationer och sammanslutningar tillsammans planerar och genomför tjänster och verksamhet som motsvarar invandrarkvinnornas behov. Ett sådant partnerskap möjliggör ett mer verkningsfullt och tillgängligt stöd.

Integrationen av invandrarkvinnor är inte bara en fråga för individen, utan ett projekt som är gemensamt för hela samhället. Satsningen på kvinnors delaktighet, sysselsättning och samhällsaktivitet kommer att betala igen sig som en starkare känsla av samhörighet, bättre välbefinnande och ett livskraftigare Vanda."

Stadsfullmäktige 24.3.2025 § 24

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Eve Rämös och Eva Tawasolis samt 35 andra ledamöters undertecknade motion om att stärka invandrarkvinnornas integration och delaktighet i Vanda

Serviceområdet för sysselsättning och integration konstaterar följande som sitt svar:

Vi tackar fullmäktige för att ha tagit upp ett viktigt tema och vi känner väl till den oro som uttrycks i motionen. I en mångfacetterad stad bör tjänsterna beakta olika livssituationer och kundkretsens mångsidiga behov. Staden har en god kompetens när det gäller att skraddarsy tjänster, men arbetet kräver också resurser. I motionen lyfte man på ett bra sätt upp betydelsen av invandrarkvinnors delaktighet och integration även för hela familjens välbefinnande. Mödrar har ofta ansvaret för att hantera vardagliga sysslor i hemmet och familjen, vilket kan utmana deras egen integration och väg till sysselsättning.

Från och med 1.1.2025 överfördes ansvaret för att främja sysselsättning och integration samt organiseringen av relaterade tjänster från staten till kommunerna. Sysselsättnings- och integrationsservicen i Vanda (TYKO) har för närvarande cirka 8 000 internationella arbetssökande, varav 57 % är kvinnor. Kvinnor har ofta svårare än män att komma in på arbetsmarknaden och vissa hamnar utanför arbetskraften. Integrationstjänster för personer utanför arbetskraften är en tjänstehelhet enligt den nya integrationslagen för invandrare som inte är arbetssökande, till exempel på grund av föräldraskap, hög ålder eller allvarlig sjukdom. Hittills har ca 250 kunder omfattats av dessa tjänster. Av dem är över 90 % kvinnor.

Stadsfullmäktige godkände den 12.5.2025 § 8 principerna för integration och invandring, där en av principerna för integrationsservicen är att främja särskilt kvinnors och ungdomars ställning som nyanlända.

Uppföljning av integrationens effektivitet ur ett mångfacetterat perspektiv

TYKO:s serviceområde har gjort en övergripande kartläggning av möjligheterna att få mer exakt och mångsidig information om kundkretsen för att stödja utvecklingen av tjänster. Det finns mycket lite information tillgänglig och en mer omfattande datainsamling kräver stora resurser även på nationell nivå. Uppföljningen av TYKO:s kundmöten har utvecklats, vilket i fortsättningen kommer att erbjuda användbar information för planeringen av tjänster. Identifiering av olika sårbarhetsfaktorer i kundarbete är viktigt för att kunna erbjuda starkt stöd till dem som behöver det. Analfabetism och att vara offer för människohandel är exempel på sårbarhetsfaktorer som påverkar särskilt invandrarkvinnors liv.

I Vanda är 255 av de internationella arbetssökandena analfabeter. Av dem är 62 % kvinnor. Analfabetism gör det svårare att sköta vardagen, myndighetsärenden, digitala tjänster, studera finska språket och delta i samhället. Vanda vuxenutbildningsinstitut tillhandahåller kartläggning av läs- och skrivkunnighet samt undervisning i läs- och skrivkunnighet för arbetssökande under deras integrationsperiod. Även de som har överskridit integrationsperioden erbjuds viss motsvarande undervisning. För invandrare som saknar läs- och skrivkunnighet finns det dock inte tillräckligt med tjänster för att lära sig finska, särskilt aktivitetsmässig språkundervisning. De fortsatta tjänsterna för analfabeter är otillräckliga och situationen är särskilt utmanande för invandrarkvinnor över 50 år. I Vanda finns det ett behov av mer passande och mångsidigare undervisning, där individuella stödbehov och olika sätt att lära sig beaktas.

Enligt statistiken för år 2024 var cirka 61 % av offren för människohandel (IKU) kvinnor. Av fallen var 32 % relaterade till tvångsäktenskap, 45 % till tvångsarbete och 13 % till sexuellt utnyttjande. Vid serviceområdet för integration och sysselsättning i Vanda har ett IKU-team inrättats med målet att underlätta servicen för offer för människohandel genom att bilda nätverk med olika aktörer, såsom Vanda och Kervo välfärdsområde (VAKE) och THL, samt öka experternas kunskap om fenomenet och deras kompetens i att identifiera och bemöta offer för människohandel. Socialarbetets IKU-team vid staden och VAKE har skapat en gemensam verksamhetsprocess för att effektivisera arbetet.

Serviceområdet har också genomfört utbildningssamarbete med polisyrkeshögskolan och personalen har utbildats för att i arbetet med kunderna identifiera våld i nära relationer och hedersvåld. Utbildningarna fortsätter hösten 2025.

Byggnad av kvinnors egna integrationsvägar

Den nya servicestigen för personer utanför arbetskraften stöder integration och sysselsättning. Den största gruppen utgörs av hemmaföräldrar, varav de flesta är kvinnor. Den lagstadgade målgruppen är främst begränsad till dem som omfattas av integrationsperioden, men behovet av stöd för integration fortsätter ofta efter att integrationsperioden har avslutats. Därför erbjuds servicen i Vanda även till dem som har överskridit integrationsperioden utifrån resurserna. Man når en del av kunderna genom uppgifter som delas av FPA och genom myndighetssamarbete. Personer som hör till målgruppen omfattas dock inte alltid av tjänsterna, så det är nödvändigt med samarbete med den tredje sektorn och regionalt arbete för att öka tillgängligheten. Kunder hänvisas till kurser i finska och samhällsorientering, digital handledning, engagerande verksamhet bl.a. i invånarlokaler och till organisationsverksamhet och andra tjänster. Inom integrationsservicen anordnas några kurser som är skräddarsydda för hemmaföräldrar, där det ordnats med barnpassning. Den flerspråkiga rådgivningstjänsten bistår vid många vardagliga utmaningar, såsom vid ansökan om småbarnspedagogik.

I det projekt som nämns i motionen, "Äidit mukaan" (mammorna med), som numera heter "Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään" (föräldrarna med i skolan och i arbetslivet) (Vamu), erbjuder invandrarföräldrar aktivitetsmässiga studier i finska, övning i hantering av vardagen och delaktighet i samhället och introduktion till lokala tjänster tillsammans. I projektets gruppverksamhet beaktar man individuella livssituationer, kartlägger språkkunskaper, utbildnings- och kulturbakgrund samt stöder övergången till nästa steg. I verksamheten ligger fokus på att förstå utbildningssystemet samt samarbetet med småbarnspedagogiken och grundskolan. I Vamu-projektet stärks inlärningsfärdigheter och arbetslivs- och digitala färdigheter. Kunderna har också möjlighet till arbetsprövning. I Vamu-grupperna ger man information om bland annat hälsovård och familjernas välbefinnande samt skapar en trygg miljö för samtal kring sexualhälsa, ett tryggt hem och livet. Verksamheten omfattade förra läsåret 192 föräldrar (91,7 % kvinnor) och 85 barn. Det talades 43 språk.

Det finns ett stort behov av verksamhet som Vamu, eftersom det stärker kunnandet och möjliggör upplevelser av delaktighet i en miljö med kamratstöd. Verksamheten blev permanent i början av år 2026 och fortsätter som en del av sysselsättnings- och integrationsservicen.

Kulturellt sensitivt mentorskap och kamratstödsverksamhet

I motionen tog man upp vikten av kamratstöd och mentorskap. Nicehearts ry:s Naapuriäidit (grannmammor) är en verksamhetsmodell för frivilligverksamhet baserad på kamratstöd, för att öka delaktigheten, deltagandet och välbefinnandet hos kvinnor som har flyttat till Finland. Kvinnor som har gått Naapuriäidit-utbildningen arbetar som frivilliga och har själva bott i Finland lite längre. De hjälper ofta personer som bott i Finland en kortare tid och ordnar egen verksamhet. TYKO och verksamhetsmodellen Naapuriäidit har för avsikt att intensifiera samarbetet. Stadens tjänster kan hänvisa kunder till Naapuriäiti-utbildningar för att stödja kvinnors deltagande och samtidigt också stärka förutsättningarna för sysselsättning. Utbildade grannmammor skulle i sin tur kunna fungera som stöd för kunder inom stadens tjänster.

Också i Vamu-grupperna är kamratstödet viktigt. Bland deltagarna finns både nyanlända och de som bott en längre tid i Finland, arbetssökande och hemmaföräldrar. Heterogeniteten hos verksamhetsgrupperna är Vamus styrka och möjliggör naturligt mentorskap mellan deltagarna.

Nära samarbete med organisationer och invandrarsammanslutningar

Vid alla verksamhetsområden bedrivs samarbete mellan Vanda stad och organisationer som är verksamma i Vanda. Organisationssamarbetet vid stadens delaktighetsteam och delaktighetsexperten för lokal delaktighet är en viktig aktör för samordning av organisationssamarbete.

Inom TYKO görs mycket samarbete med organisationer. Det bedrivs ett nära samarbete med projekt som stödjer sysselsättningen för invandrarkvinnor. Som exempel kan man nämna Finlands Flyktingshjälps projekt "Omalle Uralle" samt projektet "Arvosta osaamista" av Stiftelsen för Rehabilitering och TSL ry. Projektens funktioner har fördelats på stadens lokaler runtom i Vanda och samarbetet fortsätter även hösten 2025. TYKO:s nätverkssamarbete är omfattande och systematiskt. Samarbetsnätverket Neuvova Vantaa samlar över 400 yrkespersoner från olika sektorer kring frågor om integration. I Vandas nätverk för hemmaföräldrar med främmande språk som modersmål möts i sin tur yrkespersoner från olika sektorer och utvecklar sätt för att stödja den gemensamma målgruppen. Båda nätverken är aktiva och många organisationer som är verksamma i Vanda är involverade.

En gemensam dialog har inletts i februari 2025 med aktiva representanter för invandrarkvinnor i Vanda som en del av SMILE-projektet. På plats fanns olika verksamhetsområden, inklusive biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande Katri Kalske, biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd Riikka Åstrand och direktören för sysselsättnings- och integrationsservicen Susanna Taipale-Vuorinen. Man har lovat fortsätta samarbetet med integrationsservicen.

Stadsstyrelsen 12.1.2026 § 11

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge stadsstyrelsens svar på Eve Rämös och Eva Tawasoli samt 35 andra ledamöters motion i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 26.1.2026 § 19

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Bilagor:

- Eve Rämös och Eva Tawasolis samt 35 andra ledamöters undertecknade motion om att stärka invandrarkvinnornas integration och delaktighet i Vanda

Verkställighet:

Juridiska ärenden och beslutsberedning, förslag till fullmäktige

Vanda

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärshöjning

Närmare information:

servicechefen för internationella kunder Suvi Lindén

([foramn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn[at]vantaa.fi))